

Muzikale meestersmid Fabrizio Cassol levert opnieuw een juweel af: Monteverdi in de mix met de Romamuziek van Tcha Limberger. Een ode, niet aan de stilte, maar aan het gloeiend hete leven.

Fabrizio Cassol ging voor I Silenti de samenwerking aan met de jonge theatermaakster Lisaboa Houbrechts. De Porajmos, de Romavervolging tijdens de Tweede Wereldoorlog werd hun gezamenlijke uitgangspunt, en Romamuzikant Tcha Limberger hun hoofdpersonage.

Cassol koos ervoor om Limbergers muzikale wereld te koppelen aan de zestiende-eeuwse madrigalen van Monteverdi, vertolkt door drie heerlijke zangers met de caleidoscopische stem van Claron McFadden als aanvoester. Het is een combinatie die er op papier ietwat arbitrair uitziet: wat heeft de aristocratische huiskamermuziek van Monteverdi nu eenmaal écht te maken met het wreed vergoten bloed van de Roma's en de Manoesjen? In de praktijk vindt dit geheel echter al snel zijn bestaansreden. Verrassend, rijk, veelkleurig en uitdagend. Houbrechts regie beperkt zich tot een sober minimum met af en toe historisch beeldmateriaal van Roma's op weg naar hun dood op de achtergrond.

I Silenti voelt niet aan als muziektheater of opera. I Silenti beleef je als een concert. Houbrechts encenering doet niet veel meer dan de muzikale bewegingen onderlijnen door ze in de ruimte te plaatsen. Waardoor de muziek alleen maar aan kracht wint.

Sommige van die bewegingen lijken overbodig - wanneer zangeres Nicola Wemyss oeverloos lang met een te groot uitgevallen deken loopt te zwaaien, bijvoorbeeld. Maar vaker accentueren ze heel precies waar Cassol met zijn muzikale lappendeken naartoe wil.

Wanneer Claron McFadden en Wemyss Monteverdi's bekende 'Lamento della nimfa' aanvatten, schuift tenor Jonatan Alvarado zacht tegen Limberger aan, arm om de schouder. Samen weven ze een hees zigeunerlied dwars door Monteverdi's noten heen: 'Ik hoor de rivier in het grote groene bos ... Goede God, geef mij de kans om mijn mensen terug te zien.' Huiveringwekkend mooi.

Zeldzaam eerlijk

De belangrijkste troef van Cassols muzikale smidse zijn misschien wel de topmuzikanten die hij elke keer weer weet samen te brengen. De jonge kavalspeler Georgi Dobrev bijvoorbeeld. Zo ritmisch en opzweepend, hoog zwevend boven het muzikale gewoel. Of de klasse-accordeonist Philippe Thuriot. Hoe hij tijdens een lange solo gebaseerd op het 'Lamento d'Arianna' plots fladderende notenslierten tevoorschijn tovert, gedrenkt in weergaloze weemoed: magnifiek.

Ster van de avond is en blijft echter zanger en violist Tcha Limberger. Doordat hij blind is, ontbreekt in zijn spel elk spoor van uiterlijk vertoon. Elke boogstreek, elke gezongen toon, lijkt bij hem samen te vallen met wie hij is. Zeldzaam eerlijk. Kwetsbaar ook, want het gaat tenslotte over de lotgevallen van zijn volk, zijn familie. Maar zo krachtig, zo virtuoos en zo onvergetelijk.

Je zou verwachten dat je na een voorstelling over de Romavervolging bedrukt de zaal uitstapt. Lamgeslagen, of tot stilte gemaand, door zoveel absoluut leed. Maar precies het tegenovergestelde is het geval. 'Laat ons nu leven,' denk je, terwijl je een vrolijk deuntje neuriet.

I Silenti

Lisaboa Houbrechts, Fabrizio Cassol en Tcha Limberger. Vanaf februari 2022 op tournee.

Annemarie Peeters

Copyright © 2021 Mediahuis. Alle rechten voorbehouden